

## Tóm tắt địa lý học kì 1

**Câu 1:** Trình bày vị trí, hình dạng và kích thước của trái đất.

- Trái Đất có hình cầu.
- Có 9 hành tinh trong hệ Mặt Trời: Sao Thủy, sao Kim, Trái đất, sao Hoả, sao Mộc, sao Thổ, Thiên Vương, Hải Vương, Diêm Vương
- Trái đất nằm ở vị trí thứ 3 trong số 9 hành tinh theo thứ tự xa dần mặt trời

**Câu 2:** Kinh tuyến là gì? Vĩ tuyến là gì? Kinh tuyến gốc, vĩ tuyến gốc có đặc điểm như thế nào?

\* **Kinh tuyến:** là đường nối cực Bắc đến cực Nam Trái đất có độ dài bằng nhau.

- Kinh tuyến gốc là đường kinh tuyến  $0^{\circ}$ , đi qua đài thiên văn Grin- Uyt (ngoại ô Luân Đôn – nước Anh)
- Kinh tuyến đối diện với kinh tuyến gốc là kinh tuyến  $180^{\circ}$

\* **Vĩ tuyến:** Là những đường vĩ tuyến vuông góc với kinh tuyến.

- Vĩ tuyến gốc được đánh số  $0^{\circ}$  còn được gọi là đường xích đạo

\* **Quả địa cầu**

- 181 vĩ tuyến
- 360 kinh tuyến

**Câu 3:** Trên quả địa cầu nếu cứ  $10^{\circ}$  ta vẽ 1 kinh tuyến thì có tất cả bao nhiêu kinh tuyến? nếu cứ  $10^{\circ}$  ta vẽ 1 vĩ tuyến thì có tất cả bao nhiêu vĩ tuyến Bắc và bao nhiêu vĩ tuyến Nam?

- Nếu cứ  $10^{\circ}$  ta vẽ 1 kinh tuyến thì có tất cả là 36 kinh tuyến.
- Nếu cứ  $10^{\circ}$  ta vẽ 1 vĩ tuyến thì:
  - + Nửa cầu Bắc có 9 vĩ tuyến Bắc.
  - + Nửa cầu Nam có 9 vĩ tuyến Nam.

**Câu 4:** Tỷ lệ bản đồ là gì?

- Tỷ lệ bản đồ chỉ rõ mức độ thu nhỏ của khoảng cách được vẽ trên bản đồ so với thực tế trên mặt đất.
- \* Bản đồ có tỷ lệ  $1/1.000.000$  thì 5 cm trên bản đồ tương ứng với bao nhiêu km trên thực địa?

$$5 \text{ cm} \times 1.000.000 \text{ cm} = 5.000.000 \text{ cm}$$

$$5.000.000 \text{ cm} = 50 \text{ km}$$

\* Bản đồ có tỉ lệ 1/6.000.000 thì 4 cm trên bản đồ tương ứng với bao nhiêu km trên thực địa?

$$4 \text{ cm} \times 6.000.000 \text{ cm} = 24.000.000 \text{ cm}$$

$$24.000.000 \text{ cm} = 240 \text{ km}$$

\* Bản đồ có tỉ lệ 1/4.000.000 thì 2 cm trên bản đồ tương ứng với bao nhiêu km trên thực địa?

$$2 \text{ cm} \times 4.000.000 \text{ cm} = 8.000.000 \text{ cm}$$

$$8.000.000 \text{ cm} = 80 \text{ km}$$

\* Bản đồ có tỉ lệ 1/ 2.000.000 thì 5 cm trên bản đồ tương ứng với bao nhiêu km trên thực địa?

$$5 \text{ cm} \times 2.000.000 \text{ cm} = 10.000.000 \text{ cm}$$

$$10.000.000 \text{ cm} = 100 \text{ km}$$

\* Bản đồ có tỉ lệ 1/2.000.000 thì 3 cm trên bản đồ tương ứng với bao nhiêu km trên thực địa?

$$3 \text{ cm} \times 2.000.000 \text{ cm} = 6.000.000 \text{ cm}$$

$$6.000.000 \text{ cm} = 60 \text{ km}$$

**Câu 5:** Nêu cách xác định phương hướng trên bản đồ

- Muốn xác định phương hướng trên bản đồ ta cần phải dựa vào các đường kinh, vĩ tuyến.

\* Kinh tuyến: Đầu phía trên chỉ hướng Bắc, đầu phía dưới chỉ hướng Nam.

\* Vĩ tuyến: Đầu bên trái chỉ hướng Tây, đầu bên phải chỉ hướng Đông.

**Câu 6:** Trình bày sự vận động tự quay quanh trục của trái đất?

- Trái đất tự quay một vòng quanh trục theo hướng từ Tây sang Đông trong 24 giờ.

- Chia bề mặt TĐ làm 24 khu vực giờ. Mỗi khu vực có 1 giờ riêng là giờ khu vực

- Một khu vực giờ:  $15^{\circ}$

- Việt Nam nằm ở múi giờ thứ 7.

**Câu 7:** Vì sao có hiện tượng ngày đêm kế tiếp nhau ở khắp mọi nơi trên Trái Đất?

- Trái Đất có dạng hình cầu nên chỉ được chiếu sáng một nửa, nửa được Mặt Trời chiếu sáng là ngày, nửa nằm trong bóng tối là đêm

- Do Trái Đất quay quanh trục từ Tây sang đông nên khắp mọi nơi trên TD đều lần lượt có ngày và đêm

**Câu 8:** Sự chuyển động của trái đất quanh Mặt trời ra các mùa như thế nào?

- TD chuyển động quanh mặt trời theo hướng từ Tây sang Đông trên một quỹ đạo có hình Elíp gần tròn.

- Thời gian TD chuyển động quanh mặt trời trọn 1 vòng hết 365 ngày 6 giờ.

- Khi chuyển động quanh quỹ đạo trục của TD bao giờ cũng có độ nghiêng không đổi và luôn hướng về 1 phía, nên 2 nửa cầu bắc và nam luân phiên nhau chúc và ngả về phía mặt trời, sinh ra các mùa.

- Các mùa tính theo dương lịch và âm lịch có khác nhau về thời gian bắt đầu và kết thúc.

\* Mùa Xuân: Từ 21 tháng 3 đến 22 tháng 6

\* Mùa Hạ: Từ 22 tháng 6 đến 23 tháng 9

\* Mùa Thu: Từ 23 tháng 9 đến 22 tháng 12

\* Mùa Đông: Từ 22 tháng 12 đến 21 tháng 3

**Câu 9:** Cấu tạo bên trong của Trái Đất gồm mấy lớp? Lớp vỏ có vai trò gì đối với đời sống và hoạt động của con người?

\* Cấu tạo của vỏ trái đất: Gồm 3 lớp

+ Lớp vỏ

+ Lớp trung gian

+ Lớp lõi

\* Lớp vỏ có vai trò quan trọng vì nơi tồn tại của các thành phần khác của trái đất như: Nước, không khí, sinh vật... và của xã hội loài người

**Câu 10:** Bình nguyên là gì? Có mấy loại bình nguyên? Thế nào là châu thổ?

\* Bình nguyên là dạng địa hình thấp, tương đối bằng phẳng, có độ cao tuyệt đối thường dưới 200m

- Có hai loại đồng bằng:

+ Đồng bằng bồi tụ ở cửa các con sông lớn gọi là châu thổ

+ Đồng bằng bào mòn

- Đồng bằng thuận lợi cho trồng cây lương thực, thực phẩm